

Kako dolgo še? Pred koncem vojne v Vietnamu

Tržaški italijanski katoliški tednik »Vita Nuova«, ki izhaja pod nadzorstvom tržaške škofijske kurije, je objavil dne 10. t.m. članek čez tri stolpce, v katerem piše o »čudoviti« dejavnosti istrskih nacionalistov in iredentistov. Poudarjena sta razvejanost in velik ugled, ki ju je v zadnjem času doseglo »Združenje Istranov«. List dalje naglašja, da so pri obrambi italijanstva in nikdar prekinjene italijanske suverenosti v coni B dosegli v zadnjem času nove in vidne uspehe, med drugim celo natančne obveze sedanjega ministrskega predsednika posl. Andreottija. Končno »Vita Nuova« omenja nastope pri mnogih predstavnikih oblasti, ki naj bi imeli zavidljive uspehe za »istrsko stvar« v raznih mestih v državi in v tujini. Za prizadevanja združenja so se po pisanju lista baje zavzele mnoge politične, gospodarske in druge osebnosti.

Po pripovedovanju nepogrešljivega odvetnika Sardos - Albertinija se zdi, da vsa Italija in ves svet danes nimata drugih skrbi razen za istrsko stvar. Očitno se ti revčki ne morejo sprijazniti z mislijo, da so bili in so ostali štirje osamljeni »mački«, ki bolehajo za hudo in naravnost smešno megalomanijo, saj zagovarjajo skrajno nacionalistično politiko, ki je značilna za tukajšnji in rimski fašizem.

Kar nas pri tem zares hudo moti in se nam zdi skoraj neverjetno, je, da takšna stranpota najhujšega iredentističnega nacionalizma najdejo gostoljubje in se skrbno objavljajo v tedniku tržaške škofijske kurije. Nepoučeni bralec bi namreč lahko sklepal, da je vse to v skladu s splošno krščansko usmeritvijo in moralo. Zato zares ne moremo razumeti trdovratne slepote višje cerkvene hierarhije, ki dopušča takšno klikarsko politiko pri vodstvu tržaške škofije, po svoji sestavi dvojezične. Takšna politika namreč vzbuja sovraštvo in nasprotstva med dvema tukajšnjima narodnostima. Vprašujemo se zato, koliko časa bomo še čakali, da bo Vatikan spoznal svojo zmoto in ukrepal tako, kot ustreza njegovim natančno določenim dolžnostim. Pristni Tržačani, pa naj bodo Slovenci ali Italijani, niso okuženi z nacionalističnim duhom in sprejemajo brez pridržkov krščansko načelo o mirnem sožitju. Vsi ti z obžalovanjem ugotavljajo, kako Cerkev te zmote noče popraviti, s čimer pa prevzema zanje tudi odgovornost.

Sedanje stanje je torej v kričečem nasprotju s katoliško moralo, ki odločno odklanja in obsoja vsak nacionalizem in šovinizem.

D. L.

REVIJA PEVSKIH ZBOROV V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

V nedeljo, 26. novembra, ob 17. uri bo v Kulturnem domu v Trstu revija zborov.

Prireja jo Zveza cerkvenih pevskih zborov.

Kissinger in severnovietnamski predstavnik Le Duc Tho se bosta te dni ponovno »tajno« sestala v Parizu, da bi se domenila o odstranitvi tistih ovir, ki so še napoti miru v Vietnamu in najbrže v vsej Indokini. Mnogi znaki kažejo, da sta obe stranki iskreno pripravljene skleniti ne le premirje, ampak tudi resničen mir. Pri tem se je izkazalo, da se je za dozdevno nepopustljivostjo in izzivalno, skoro nesramno samozavestjo Severnovietnamcev in vietkongovcev vendarle skrival večji realizem, kot so si mogli predstavljati največji optimisti. Očitno je svoje prispevalo tudi ameriško bombardiranje Severnega Vietnama. Dokler je nosilo vso dejansko težko breme vojne ljudstvo Južnega Vietnama in samo ono plačevalo davek v krvi, vodje Severnega Vietnama niso hoteli slišati o miru razen za ceno popolne kapitulacije Američanov in južnovietnamskega režima, ki se opira nanje. Odkar pa so začeli deževati siloviti udarci v obliki bomb tudi po Severnem Vietnamu in je začela teči tudi tam kri, zlasti pa so se začele kopičiti razvaline razdejanih tovarn, mostov, nasipov in mest ter so postali pristani nedostopni zaradi min, je postalo vodstvo Severnega Vietnama bolj realistično in dovtetno za mirovna pogajanja.

Že dolgo je bilo jasno, da se vojna v Vietnamu ne more končati s popolno zmago ene ali druge strani. Severni Vietnam in Vietkong nista mogla niti sanjati o tem, da bi postala kdaj vojaško tako močna, da bi lahko vrgla ameriško intervencijsko vojsko iz de žele. Američanom pa je moralo biti tudi že dolgo časa jasno, da ne morejo nikoli vojaško dokončno zmagati v deželi, ki je odločena, da se upira z gverilskim vojskovanjem in ki ima zaledje v Severnem Vietnamu in v vsem komunističnem svetu. Vojaška zmaga bi bila možna samo z zasedbo Severnega Vietnama, s čimer pa seveda še ne bi bilo

konec gverilskega vojskovanja, poleg tega pa bi bilo to povzročilo veliko napetost v svetu in morda nevarne zapletljaje s Kitajsko in Sovjetsko zvezo. Gotovo pa bi bilo zaostrišlo vse odnose med Vzhodom in Zahodom in močno škodovalo ugledu Združenih držav ter povečalo njihove notranjepolitične težave. Realizem je torej terjal od obeh strani, da pokažeta čut za realnost in se sporazumeta za premirje. Tako Nixonu kot severnovietnamskemu vodstvu je treba priznati, da sta imela pogum do takega realizma. Verjetno je odločilno prispevalo k takemu preobratu tudi dejstvo, da je smrt odstranila s političnega odra starega Ho Si Minha, ki je bil preveč ideologa in fanatika, da bi bil dostopen za kak realističen kompromis. Bil je vizionar, revolucionar starega kova, ki so mu pomenile revolucionarne vizije in sanje o narodni veličini več kot resnično trpljenje in usoda njegovega ljudstva. Proti pričakovanju so se izkazali njegovi nasledniki in generali kot večji realisti.

Seveda ni pričakovati, da bo »potekalo« premirje — ali mir — v Vietnamu in v Indokini brez motenj. Žerjavica je še prevroča in se ne bo tako hitro ohladila. Toda če se bodo ljudje tam in zlasti vodstvi na obeh straneh resnično zavzeli za obnovo in za ozdravljenje svoje domovine, si lahko predstavljamo, da ne bo — če se ne zgodi kaj nepredvidenega — nihče resno ogrožal težko doseženega sporazuma. Za to jamčijo tudi novi odnosi med Združenimi državami in Kitajsko, ki se odvijajo zadovoljivo, in novo vzdušje stvarnega gospodarskega sodelovanja med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo. Pokazalo se je — spet enkrat — da je mogoče rešiti vsak problem, če so ljudje pripravljeni za to in če pokažejo neko minimalno dobro voljo. In to je vzpodbudno tudi za druge politične probleme, ki čakajo rešitve na drugih koncih sveta.

Po socialističnem kongresu v Genovi

V ponedeljek pozno ponoči se je v Genovi zaključil 39. kongres italijanske socialistične stranke, ki je istočasno praznovala 80-letnico svojega obstoja. Zadnji dan so izglasovali vrsto resolucij, med njimi dokument o vrsti problemov v državi. V tem dokumentu je tudi poudarjena nujnost zaščite slovenske etnične skupnosti.

Pri zadnjih glasovanjih o zaključnih tezah kongresa so prišli do izraza določeni premiki znotraj stranke. To bo vplivalo na prihodnjo sestavo socialističnega vodstva. Teza sedanjega političnega tajnika Mancinija in drugih skupin na leviici stranke, ki so proti takojšnji pripravljenosti stopiti v vladno koalicijo, je ostala v manjšini s skupno 48 glasovi. Nasprotno pa sta se izrazila za pre-

mišljen in pripravljen, a takojšen vstop v vlado tako De Martinova struja, kot tudi Nennijevi avtonomisti. Treba je poudariti, da je na tem kongresu prišlo do zblizanja med De Martinovo in Nennijevo strujo, ki bosta tako imela v prihodnjem vodstvu večino (77 glasov).

Po teh kratkih ugotovitvah o sedanjem stanju v socialistični stranki je treba najprej priznati, da ima ta italijanska politična grupacija od vsega začetka svojega obstoja zelo težko in problematično življenjsko pot. Naj omenimo le nekaj važnih premikov v njeni politiki zadnjih let. Najprej težnja po združitvi vseh socialističnih sil v Italiji in dve

Igor Tuta

(Nadaljevanje na 6. strani)

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 19. novembra, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Johannes Brahms: Trio za rog, violino in klavir v es duru. 10.15 Poslušali boste. 11.15 »Čopek«. Napisal Enrico Novelli-Yambo, dramaturgizirala Mara Kalan. Prvi del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Nepozabne melodije. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Popoldanski koncert. 16.30 Šport in glasba. 17.30 »Na domu gospoda Sloopa«. Drama, napisal Bernard Mazéas, prevedel Ivan Šavli. Izvedba: Stalno slovensko gledališče v Trstu. Režija: Majda Skrbinišek. 18.20 Glasbeni cocktail. 19.25 Kratka zgodovina italijanske popevke. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.20 Zabavna glasba.

♦ PONEDELJEK, 20. novembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za srednje šole) »Kmečki upori«. 12.00 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. Pripravlja Danilo Lovrečič. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Radio za šole (za srednje šole — ponovitev). 18.50 Klavirski koncert. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Jazz. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Slovenski razgledi: Srečanja — Mezzosopranistka Božena Glavak in pianistka Zdenka Lukec izvajata ljudske pesmi iz Medmurja v Flöglavi prireditvi — Dokumenti o raziskovanju slovenskih narečij na Goriškem, Slovenski ansambli in zbori. 22.15 Zabavna glasba.

♦ TOREK, 21. novembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 12.50 Violinist Livio Sgubben in Franco Millan na elektronske orgle. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Komorni koncert. 19.20 Slovenski epi: Anton Hribar Korinjski: »Knez Ljudevit«. (Martin Jevnikar). 19.25 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.35 Gioacchino Rossini: Italijanka v Alžiru, opera.

♦ SREDA, 22. novembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol) »Pesmi in pravljice za nas: »Polžek in letni časi«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol — ponovitev). 18.50 Duo Torrebruno-Straussa Markl. Luigi Torrebruno: Lullaby; Ritmično potovanje. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.35 Simfonični koncert V odmoru (21.20) Za vašo knjižno polico. 22.20 Zabavna glasba.

♦ ČETRTEK, 23. novembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Slovenski razgledi: Srečanja — Mezzosopranistka Božena Glavak in pianistka Zdenka Lukec izvajata ljudske pesmi iz Medmurja v Flöglavi prireditvi — Dokumenti o raziskovanju slovenskih narečij na Goriškem — Slovenski ansambli in zbori. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Slovenski ljudski plesi. 18.45 Jazz trio Georgesa Arvanitasa. 19.10 Ob stoletnici Mazzinijeve smrti. 19.25 Za najmlajše: Pisani balončki. (Krasulja Simoniti). 20.00 Šport. 20.35 »Mož z rdečim plaščem«. Napisal Charles Nodier. RO. Režija: Jože Peterlin. 22.20 Zabavna glasba.

♦ PETEK, 24. novembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol) »Poslušajmo in rišimo«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol — ponovitev). 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. Dane Škerl: Serenada za godala, Orkester Radio-televizije Ljubljana vodi Samo Hubad. 19.10 Lik iz naše preteklosti »Ivan Rendič«. (Milko Bambič). 19.20 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Vokalno instrumentalni koncert.

♦ SOBOTA, 25. novembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio, oddaja za avtomobiliste. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Koncertisti naše dežele. Duo Lana-Ripini. 18.45 Poker orkestror. 19.10 Pod farnim zvonom farné cerkve na Rupl. 19.40 Revija zborovskega petja. 20.00 Šport. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Snubci«. Igra. Napisal Ferdinand Ferluga. Izvedba: RO. Režija: J. Peterlin. 21.30 Vaše popevke. 22.30 Zabavna glasba.

Dogajanje na Koroškem

Za prejšnji teden lahko trdimo, da je dogajanje na Koroškem prešlo v novo fazo, kajti jugoslovanska vlada v Beogradu je v zvezi z nacionalistično gonjo proti slovenski manjšini izročila ostro protestno noto avstrijski zvezni vladi na Dunaju. V njej zahteva, da mora Avstrija nemudoma začeti izvajati določila 7. člena državne pogodbe, zlasti pa še nedavno sprejeti zakon o postavitvi 205 dvojezičnih krajevnih napisov, dalje zahteva Jugoslavija prepoved Heimatdiensta in drugih podobnih nacionalističnih organizacij, ki delujejo proti Slovincem in tudi proti Jugoslaviji, v nasprotnem primeru bo jugoslovanska vlada naredila potrebne korake za internacionalizacijo koroškega vprašanja. V noti je med drugim rečeno, da bi vsaka sprememba zakona o dvojezičnih napisih v škodo slovenskega prebivalstva vzela vrednost vsemu, kar je doslej storila za manjšino avstrijska vlada. Posebno ta opazka je bila zelo na mestu, kajti nekateri nemški krogi so v zadnjih dneh pričeli z akcijo, da bi med koroškim prebivalstvom izvedli referendum o vprašanju, ali si to prebivalstvo želi postavitev dvojezičnih krajevnih tabel ali ne. Če pa med mnogimi drugimi vzroki upoštevamo samo umetno vzdrževano vzdušje narodnostne nestrpnosti, ki preveva velik del koroškega nemškega prebivalstva, si lahko samo zamišljamo, kako bi izpadel tak »demokratično« izveden »plebiscit«. Koroške Slovence je prejšnji teden omenil tudi jugoslovanski predsednik Tito v nekem svojem govoru med obiskom Makedonije, kjer se je

zadrževal več dni. Poudaril je, da bo Jugoslavija, matična država slovenskega naroda in sopolisavica avstrijske državne pogodbe, katere sestavni del je tudi 7. člen, ki govori o narodnostnih pravicah slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji vedno podpirala prizadevanja in upravičene zahteve svojih rojakov v tej državi.

Ko smo že pri Koroški, ne moremo mimo, ne da bi vsaj na kratko omenili sklepe nedavnega zasedanja celovške škofijske sinode, ki se je zaključilo 27. oktobra in na katerem so razpravljali o vprašanju sožitja med Slovenci in Nemci. Iz poročil v tisku lahko spoznamo, da je bila razprava, v kateri so zavzeto sodelovali tako slovenski kot nemški člani sinode, zelo poglobljena in odkrita in da je pripomogla k odpravi marsikaterega nesporazuma ter nepotrebnih predsodkov zlasti pri predstavnikih nemških vernikov. Nesprejemljiva stališča župnika Mucherja in njemu podobnih so pri sinodalnih (članih sinode) ostala osamljena, kot je razvidno iz poročila v verskem listu »Družina«. V predlogi o sožitju Nemcev in Slovencev, kot so jo končno sprejeli člani sinode, se nam zdi pomemben zlasti tisti del, ki govori o ureditvi verouka na narodnostno mešanem ozemlju. Sinoda namreč naroča staršem, da se morajo odločiti za verouk svojih otrok v tistem jeziku, v katerem je bil otrok v družini deležen prvih osnovnih doživetij in v katerem se v njej versko življenje izraža in razvija. Na to odločitev starši

(Nadaljevanje na 6. strani)

Kaj pravita Mihec in Jakec o eksplozivnih pismih

— Mihec moj, živet postaja zmiram bol nevarno. Ses vso kulturo in demokracijo in policijo in televizijo in juke boksi si zmiram u nevarnosti, de te kej doleti. Greš, demno reč, u banko plačat fet in pridejo nutre kašni razbojnikji z mitro in če se kašen kej obira, začnejo nečko streljat. Če greš po cesti, te rukne kašen auto; če se pelješ, se zaleti u tebe kašen kamion, če greš kam sez aroplanam, te ukradejo tebe in aroplan in ne znaš, kam te bojo peljali.

— Je prou res. In zdej so se zmislili še ano: eksplozivna pisma. Ti dobiš, demno reč, ano pismo in misleš, de ti kašen vošče za god. Ti lepu pismo odpřeš in tabat — bum — gre u left pismo, ti in tvoj kvartir. Je prou nevarno brat pisma.

— In tašna pisma krožejo že po celem sveti: na Angleškem, u Indiji, na Danskem, u Afriki, — kamer se zmislješ. Jest, če dobim kašno pismo, ga nanka ne odprem. Sej ni sem naumen.

— A ja, glih ke govorimo od pisem. Jest sm se spounu še nekej, kar se tiče našega jemenja. Se spouneš ti na Tinco in Marjanco?

— Kej se ne bom spounu! Sej so ble fejšt babe. So stale tle zdoli pred portonom in so držale u rokah dva ferala. U tisteh cajteh sta bla na gaš. In so svetle pred glavnemi vrati, de se je lepu vidlo jet u našo palačo.

— In se spouneš, kaku so rekli stari trještini? »Mikec e Jakec bati le ore, Tinca, Marjanca tjen i ferai«. Je res, de so tu povedali po taljansko ma vsa jemenja so bla prou slovenska. Jest mislem, de ne bomo štedirali, če je Tinca in Marjanca slovensko al ne.

— Je res: niso rekli Antonietta in Mariucia. Če smo zmiram vsi štirje jemeli slovensko jeme, ni kej štedirat, odkod Mihec in Jakec. Se zdej mi je žou, de so Tinco in Marjanco vzeli proč.

— Znaš, tu je blo pod fašizmom. Takrat jeh je forte šekiralo, de so tiste dve Slovenke stale glih pred partonom in de vsak, ke je tou jet na magistrat je mogu jet mimo njih. In pole so zmiram gledale vse ceremonije, ke so ble na tem placi. Tu je gospode forte šekiralo in taku so jeh vzeli proč. Nas dveh, ke smo vesoko gor na turni, so pej pestili, zatu ke nismo bli taku pod nogami. Videš, taku je bla ta reč.

— Videš, zdej, ke vse tu znamo, be res žiher pisali televiziji ano pismo in jem vse lepu razložili. Meni se zdi, de je tu zadosti, ku be reč, dokaznega materijala.

— Ne znam če se spleča. In Buhvej, če be na televiziji nanka odprli naše pismo? Se ne bojo morbet bali, de eksplozira? Lahko de ga bojo vrgli proč, koker na ministrstvih mečejo proč slovenske resolucije? Kej ni škoda za pisanje in za marko?

— Morbet jemaš prou. Ma posluši: kej ni Tinca morbet kitajsko? Vidi: Tim Tsa? Kej se ti zdi?

— In kej nimaš morbet tudi ti kitajsko jemě. Vidi: Ua Su? Kej se ti zdi?

Pogovor s pisateljem Borisom Pahorjem

N.L.: Gospod profesor, ali bi se lahko z Vami malo pomenili, imate kaj časa na razpolago?

Če naj po pravici povem, me čas kar naprej drži na vajetih, a za bralce Novega lista se kljub temu rad odzovem.

N.L.: Kaj Vas največ zaposluje, šola ali revija?

Šola je vsekakor prva dolžnost, o tem ni dvoma, vendar je človek, tudi ko ni več v razredu, ko je doma, večkrat kakor da bi bil v šoli, predvsem takrat, ko popravlja naloge. To je odgovorno delo, posebno še zato, ker poučujem italijansko književnost.

N.L.: Potem je druga na vrsti revija?

Da, potem je na vrsti ZALIV. A bolje bi bilo reči, da je ZALIV zmeraj na vrsti, zato ker ob vsaki priložnosti lahko naletim na članek, ki obravnava za nas pomembno problematiko, ali na človeka, ki za revijo lahko kaj zanimivega napiše. Prav te dni sem kolegu profesorju kar med neko sejo »podtaknil«¹ tekst v francoščini. Zaslutil je, da sem v stiski in da nimam časa, da bi sam prevedel, pa mi je pri priliki priskočil na pomoč. Veste, marsikomu se bo tako pripovedovanje zdelo malenkostno, a če pomislite, da ZALIV izhaja že sedmo leto, da pa ni bil noben prispevek honoriran, — brez honorarja delamo za revijo vsi od kraja —, potem dobi govor o priložnostnih prevajalcih drugačen prizvok!

N.L.: To se pravi, da so vaši sodelavci vse prevode naredili zastop?

Tako je. In upoštevati morate, da smo imeli študije, ki so bile napisane v angleščini, recimo Džubova, v francoščini, v nemščini, v italijanščini. To navajam zato, ker bi rad poudaril, da kdor dolge tekste prevaja brez plačila, dela to samo iz ljubezni do revije in do stvari same. Kar je dokaz, da idealizem pri nas kljub vsemu še ni docela stegnil pet.

N.L.: Kako ste zadovoljni z odzivom, ki ga je deležna revija?

Na splošno bi rekel, da je ZALIV odigral in še igra vlogo, zaradi katere je nastal; zato bi rekel, da smo uredniki, kar se tega tiče, potolaženi. Manj je človek zadovoljen z odzivom ljudi, ki se imajo za demokrate in svobodne, a se ne upajo javno zagovarjati svojih pogledov. Na štiri oči človeku pri-trjuje, o prvi priložnosti pa dajo rep med noge.

N.L.: Osta pa vendar resnica, da je ZALIV izpolnil nalogo, ki jo lahko brez pretiravanja imenujemo zgodovinsko.

Ko smo morali prebroditi razne križe in težave, smo se večkrat potolažili prav z ugotovitvijo, ki ste jo pravkar izrekli. Vse drugačno pa bi bilo stanje pri nas, ko bi bili pred petnajstimi leti ustanovili slovenski socialistični časnik, pa čeprav bi bil samo mesečnik. Tako glasilo bi na eni strani navadilo ljudi na kritično gledanje na dogodke, na drugi strani pa bi uvedlo čistega zraka v ozračje, ki ga je slovenski levičarski tisk pri nas prepočil s standardnimi stališči.

N.L.: Kaj pa »Mednarodno združenje za obrambo ogroženih jezikov in kultur«, kateremu ste, če se ne motimo, eden izmed podpredsednikov?

Veste, kar se tega združenja tiče, bi rekel, da mi ne bo nikdar žal, da sem postal njegov član. To pa zato, ker se človek zaveda, da pripada prijateljski družini, ki govori različne jezike, a enako čuti. Glejte, naj se kaj zgodi na primer Basku v Španiji, takoj se odziv na boleč dražljaj prikaže povsod po Evropi, koder živijo ogrožene narodnostne skupnosti. Isto velja, ko so se zdaj sprožili protislovanski izgredi na Koroškem.

N.L.: Vse kaže, da tako združenje ni samo pomembno za člane, ampak igra važno vlogo tudi v mednarodnem življenju.

In spet tudi v tem primeru velja to, kar sem ugotovil za ZALIV. Tako rekoč brez finančnih sredstev se je naše mednarodno združenje uveljavilo v Evropi.

N.L.: Vendar je škoda, da ga ne morete popularizirati, dosti bolj učinkovito bi bilo.

Imate prav, a naše delo, če ne gre v širino, gre pa zagotovo v globino. Glejte, prav te dni sem dobil nekaj študij, ki mi jih je poslala Italijanska esperantistovska federacija. Pri tem je zanimivo, da so se esperantisti začeli zavzemati za naš boj za obrambo ogroženih jezikov in kultur! Bljejo se namreč proti jezikom in kulturam, ki hočejo druge jezike izpodrinuti. Tako smo dobili novega zaveznika od tam, odkoder smo ga najmanj pričakovali.

N.L.: Pred časom je bila izrečena pripomba, da naj se pri nas kulturnik bavi s kulturo in naj zato drugo pusti pri miru. Kaj menite o tem?

Če niso zlonamerne, se take pripombe lahko rodijo samo v majhnem, razjednem provincialnem okolju. Glejte na primer, kako gledajo na te stvari drugod. V zahodni Nemčiji je znani pisatelj Günter Grass napisal knjigo o svojem političnem boju. Sedanji Nobelovec Heinrich Böll pa je pred kratkim imel govor za Brandtovo stranko. In Heinrich Böll je tudi drugače zmeraj aktiven in polemičen. Ne vem, kako se more v inteligentni glavi roditi takó nesmiselna misel, da se pisatelj nima vtikati v javno dogajanje. Kaj je bil profesionalni politik morebiti posebno maziljen za to?

N.L.: Ko ste se že dotaknili te teme, bi nam hoteli povedati, kako je prišlo do vaše kandidature za občinske volitve?

Sem zagovornik enotnega nastopa Slovencev, ker je drobitev pogubna. Poglejte Južne Tirole, četrta milijona jih je a se niso razpršili po italijanskih strankah. Naši politiki pa so v tem hudo zagrešili. V Avstriji na primer prav zdaj vidimo, kako velika je bila napaka, da so se Slovenci zanašali na državne stranke. Tukaj pri nas je stvar malo manj tragična, vendar se tukaj bolje rešujemo samo zato, ker se zavedamo, da je nastopanje s slovensko listo politična modrost. Če ne bi bilo slovenske

liste, bi se druge stranke čisto drugače vedle do naših vprašanj!

N.L.: Ali bi nam lahko na kratko razložili, kakšno obliko socializma zagovarjate?

Sem za demokratičen socializem na etični podlagi, kakršnega je zagovarjal Ivan Cankar, ko je predaval v Trstu v ulici Madonnina 1918. leta. Takrat je rekel, da si mora vsak narod ustvariti svoj socializem, na podlagi svoje zgodovine, svojega značaja in svoje kulture. Zato Cankar zahteva socialistično stranko, kateri bo življenje naroda njeno življenje, trpljenje naroda njeno trpljenje, moč naroda njena moč. Vsakomur je zdaj lahko jasno, da nobena italijanska stranka ne odgovarja Cankarjevemu postulat, da bi namreč živela v našem narodu in za naš narod!

N.L.: Kakor smo slišali od ljudi, vlada povsod zadovoljstvo, ker je zdaj na slovenski listi širok spektrum kandidatov. Saj zdaj socialist lahko da preferenčni glas kandidatom SLOVENSKE LEVICE.

Da, tudi meni osebno so izrazili to zadovoljstvo, na primer na zborovanju v Padričah. Pri tem je poleg drugega zelo pomembno, da dva kandidata SL nastopata na Slovenski listi kot neodvisna.

N.L.: Ali vas kandidatura ne obremenjuje?

Glejte, v primeru da bi se volivci za slovensko listo pomnožili in bi prišel še en svetovalec v občinski svet, bi se kandidat Slovenske leveice potrudil, da opravi zaupano mu vlogo, kakor se spodobi. Vendar pa je poglavitni razlog, da sva predstavnika SL postavila najino kandidato, hotenje, da bi naš življenj zmeraj bolj čutil nujnost po enotnosti. Če nam namreč uspe poglobiti to težnjo, se bo še marsikaj drugega premaknilo. Obenem pa je tak nastop Slovenske leveice na slovenski listi izrednega pomena za Korošce, ki so se tudi odločili, da končajo s klavnim žrtvovanjem slovenskih glasov na oltarjih tujih strank.

N.L.: To se pravi, da ste za zdaj dali slovo književnemu delu?

Ne docela. Če je Heinrich Böll, predsednik našega mednarodnega združenja, to je PEN kluba, našel čas, da je napisal nekaj govorov za Brandta, bom tudi jaz našel čas, da bom napisal nekaj govorov za občinske volitve!

N.L.: Ali ste kot član PEN kluba mogoče imeli priložnost srečati Heinricha Bölla?

Sem. Lani v Portorožu, ko se je podpisal na razglednici, ki smo jo poslali Edvardu Kocbeku. Ta je namreč že več let njegov dober prijatelj in je bil že Böllov gost.

N.L.: Tako imamo Slovenci tako rekoč kar direktno zvezo z Nobelovcem!

Da, In zanimivo bi bilo primerjati dve v nečem podobni, pa spet zelo različni osebnosti, kakršni sta Edvard Kocbek in Heinrich Böll. A o tem drugič, prav?

N.L.: Samo še eno vprašanje, kdaj bomo brali knjigo, ki izide pri Državni založbi?

V glavnem ste vse že brali, ker gre za ponatis za šole. Objublja jo ga v kratkem, vsekakor že za december.

PO KITAJSKO

Po zadnjih odredbah šolskih oblasti bodo še v tem letu uvedli pouk kitajščine na srednjih šolah. Prvi poskus bo na treh višjih srednjih šolah v Benetkah. Poučeval bo profesor Sabatini z beneške univerze.

Vse prav in v redu. Ko se je pa lani govorilo, da bi na primer v nekatere italijanske goriške šole vpeljali pouk slovenščine, so se celo nekateri listi namrdnili, češ, kaj bomo po kitajsko govorili?

Pomembna pobuda v korist socialno ogroženim

Razgovor z dr. Rafkom Dolharjem

Tržaška občinska uprava je to jesen obogatila svoje socialno skrbstveno delovanje z ustanovitvijo popolnoma nove službe, katere namen je pomagati starejšim, socialno ogroženim občanom. V tej zvezi smo se obrnili na tržaškega občinskega odbornika za socialno skrbstvo dr. Rafka Dolharja in ga naprosili, naj nam kaj več pove o tej vsekakor pomembni pobudi.

V širši javnosti je ta nova služba malo znana. Bi nam povedali, zakaj je občinska uprava doslej tako skopa z obveščanjem občanov o svoji najnovejši pobudi?

Z novo službo smo pričeli letošnjo jesen in se omejili le na določene mestne predele. Postopno jo nameravamo razširiti in okrepiti, zato zanjo ni bilo dozdevnejše reklame. Z njo je namreč občinska uprava posegla na kočljivo in občutljivo področje, pri čemer nima takorekoč nobenih izkustev in niti primerne osebja. Po izkustvih, ki si jih sproti pridobivamo, bomo to dejavnost izpopolnili in razširili.

pomoči. Občinska uprava se nato obrne na ustanovo, ki razpolaga z gospodinjskimi pomočnicami, da prično z delom. Med upravo in omenjeno ustanovo je bila namreč sklenjena pogodba, ki urejuje medsebojna razmerja, med drugim seveda stroške.

Ce smo pravilno razumeli, opravljajo to službo gospodinjske pomočnice, ki so odvisne od zasebne ustanove. Ali bi ne bilo bolje, če bi to odgovorno delo opravljala občinska uprava z lastnimi uslužbenci?

Na vprašanje moram vsekakor pritrdilno odgovoriti, vendar moram tudi takoj pripomniti, da je to trenutno neizvedljivo iz preprostega razloga, ker občinska uprava nima

Za nosilca liste Slov. skupnosti dr. Rafka Dolharja glasuješ tako, da prekržiš znak Slov. skupnosti, ki je zadnji na levi strani glasovnice, in ob znaku napišeš preferenčni glas 1

primerne osebja in ga tudi ne more dobiti ter nastaviti. Gospodinjske pomočnice so povečini presegle starost, ki jo zakon predvideva za namestitev v stalno službo. Poleg tega so povečini bivše delavke tistih podjetij, ki so prenehala delovati, tako da so uslužbenke ostale brez zaposlitve. Vprašanje je treba vsekakor še poglobiti, da pridemo do najboljše rešitve.

V katerih mestnih predelih se danes razvija ta dejavnost?

Omenil sem že, da smo že v začetni in preizkusni fazi. Naši posegi so zdaj omejeni le na področje Starega mesta in Sv. Jakoba, kjer je po naših informacijah največje število pomoči potrebnih ljudi. Postopno pa bo naša dejavnost zajela vse mesto. V ta namen bomo morali še okrepiti število socialnih

delavk in urediti vprašanje bolničarske oskrbe, ki jo bo moralo nuditi, kot sem že dejal, strokovno usposobljeno osebje.

Kakšne izkušnje ste si doslej pridobili pri tem novem delu?

Izkusnje in spoznanja so zelo dragocena. Kar me je najbolj prizadelo, pa je človeška stiska, zapuščenost, ki jo čutijo mnogi, zlasti starejši ljudje, za katere se marsikateri sinovi in hčerke niti ne zmenijo več. V teh primerih ni važna samo materialna pomoč, temveč tudi in predvsem moralna, ki pa jo lahko nudi le toplota človeškega srca. Končno pomeni naša nova dejavnost tudi nov pristop pri reševanju vedno bolj perečega vprašanja oskrbe socialno ogroženih ljudi, ki ga kulturna in omikana družba ne more več reševati le z gradnjo domov za onemogla ali z bolnišnicami za kronične bolezni, kjer ljudje samevajo in dejansko čakajo samo še na smrt.

—o—

PIREDITVE SLOVENSKEGA KULTURNEGA KLUBA

V soboto, 18. novembra, bo gospa ANICA KRALJEVA iz Buena Airesa vodila razgovor

O SLOVENSKI MLADINI V ARGENTINI

Prejšnjo soboto pa smo gledali film znanega režiserja Bergmana: IL POSTO DELLE FRAGOLE. Za uvod je tajnica SKK Barbara Lapornik povedala nekaj besed o pomenu tega precej zahtevnega filma. Mnenja so bila deljena. Nekaterim je bil všeč zaradi globokih psiholoških razpletov v življenju osamljenega starega zdravnika, zaradi razburljivih sanj, ki so umetniško prikazovale njegovo nemirno podzavest. Drugim se je film zdel premalo jasev in dolgočasen. Vsekakor ne moremo zadovoljiti vseh okusov naenkrat. Drugič bomo poskrbeli za kaj takega, kar bo ugajalo tudi manj zahtevnemu gledavcu.

Misli nosilca liste Slovenske skupnosti

Pomembna politična vloga, ki jo ima Slovenska skupnost za slovensko manjšino v Italiji, ni več predmet razprave, temveč je že neizpodbitna zgodovinska stvarnost. Slovenski samostojni nastopi na upravnih volitvah izpričujejo našo narodno bitnost pred državno in svetovno javnostjo. Delo številnih izvoljenih predstavnikov Slovenske skupnosti v krajevnih upravah je naši narodni skupnosti pridobilo ugled in enakopravnost med partnerji večinskega naroda. Ovrgli smo varuštvo vsedržavnih strank in izbrali pot, ki nam omogoča, da kot subjekt krojimo svojo usodo v krajevnih upravah. Trdimo lahko še več. Slovenska skupnost, katere prvenstvena naloga je prizadevanje za uveljavitev pravic slovenske narodne skupnosti v zamejstvu, vzpodbuja s svojim političnim delovanjem tudi druge politične stranke, ki zbirajo slovenske ljudi, k delu za naše narodnostne pravice.

Na občinske volitve leta 1966 smo šli z geslom »Za novo politiko do Slovencev«. S tem smo mislili, da je treba od besed preiti k dejanjem. Gotovo se ne motimo — za to so nam porok in dokaz sadovi našega političnega dela — če trdimo, da smo prelomili s preteklostjo in napravili nekaj konkretnih korakov na poti do našega cilja, ki je in osta-

ne: popolna enakopravnost naše narodne skupnosti v Italiji. Zato lahko mirno trdimo, da nam ni žal za delo in trud, ki smo ga vložili v svoje politično delo. Izkušnja nas je izučila, kaj lahko v krajevnih upravah konkretnega, stvarnega uresničimo. Menimo, da je pot, na katero smo stopili pravilna. Tudi sadovi niso izostali, in smo se na nekatere že tako navadili, da se nam zdijo samoposebi umevni. Zato bomo na tej poti tudi vztrajali ne glede na občasne težave.

Ne motimo se dalje, če trdimo, da so tudi naši rojaki razumeli pravilnost naše politične smeri in da v vedno večjem številu odobravajo in podpirajo naše politično delo, saj je v zadnjih petnajstih letih število glasov Slovenske skupnosti stalno naraščalo. Iz te ugotovitve lahko črpamo tudi optimizem. Če nam je pri zadnjih občinskih volitvah v Trstu manjkalo le nekaj sto glasov, da bi izvolili dva predstavnika v občinski svet, tedaj lahko upravičeno pričakujemo, da se bo ta naša želja uresničila pri volitvah, ki so pred nami. Resno politično delo počasi, a gotovo in globoko požene korenine med našo narodno skupnostjo, zato trdno verujemo, da tudi sadovi ne bodo izostali.

RAFKO DOLHAR

Kako ta služba dejansko poteka?

Z njo nudimo pomoč na domu tako posameznikom kot družinam. Pomoč obstaja v gospodinjskem in bolničarskem delu ter so je deležni ljudje, ki jih priporočajo občinske socialne delavke. Doslej se sicer poslužujemo le gospodinjskih pomočnic, ki delajo pri posamezniku ali posamezni družini eno ali dve uri dnevno, vendar bomo v najkrajšem času poskrbeli tudi za bolničarsko oskrbo, ki jo bo nudilo strokovno usposobljeno osebje.

Koliko znaša sedanje število oskrbovancev?

Naše pomoči je danes deležnih približno 200 posameznikov in družin, a se to število stalno veča, ker nam vsak dan poročajo o novih primerih.

Kako je služba organizirana?

Zelo važno je predvsem delo socialnih asistentk, ki nas obveščajo, kateri ljudje potrebujejo pomoči in kakšna naj bo oblika te

Slovensko pastoralno središče v Gorici je dobilo svojega predstojnika

V Gorici pri cerkvi svetega Ivana obstaja že nekaj časa slovensko dušnopastirsko središče, ki je pri slovenskih vernikih že dobilo svoje ime »fara pri svetem Ivanu«. Cerkev je slovenskim vernikom od Travnika do Korna dobro poznana. Obiskovali so jo ne le sedanji stari Goričani, marveč tudi že njihovi očetje.

V tej cerkvi, ki so jo dali zgraditi grofje Dornberški se je zbirala k službi božji slovenska srednješolska mladina že pred prvo svetovno vojno. Že tedaj je imela cerkev, podružnica župnije pri sv. Ignaciju, docela slovenski značaj. Prvi pečat našega domačijstva izvira pa še iz časov velikega tolminskega kmečkega punta. Kot je znano, so cesarski rablji odsekali enajstim voditeljem punta glave na Travniku pri stebru svetega Ignacija. Trupla so pokopali na različnih krajih. Zadnja dva obglavljena kmečka mučenika so pa pokopali v »žagradu« pri cerkvi nove »slovesne fare«.

Puntarski časi so vihrali okrog cerkve še dvesto let pozneje. Toda cerkev in živa vera

ZA ZABAVO

Seveda, tudi počitek in zabava sta potrebna za delovnega človeka. Tega se dobro zavedajo tudi Goričani, ki potrošijo precej denarja za zabavne prireditve, kino in podobno kratkočasje.

Po zadnjih uradnih ugotovitvah so lansko leto izdali prebivalci goriške pokrajine eno milijardo in 237 milijonov za svoje zabave in veselice. Tu so všteti tudi izdatki za razstave, vstopnice za športne prireditve in podobno. V prvi vrsti so tu izdatki za kino, ki so lani znašali skoraj 527 milijonov lir. Bolj na koncu te lestvice se nahajajo izdatki za športne in kulturne prireditve.

RAVNATELJSKI NATEČAJ

Različne ministrske odredbe kažejo, da so se tudi ustrezne oblasti v Rimu odločile za dokončno ureditev slovenskih šol vseh stopenj. Med te sodi razpis natečaja za ravnateljska mesta na goriškem učiteljskem in liceju, kakor tudi na slovenskem klasičnem in znanstvenem liceju ter učiteljskem v Trstu. Poleg običajnih pogojev morajo imeti kandidati sedem let službovanja v rednem staležu. Niso pa še razpisani natečaji na ravnateljska mesta nižjih srednjih in strokovnih ter trgovskih slovenskih srednjih šol v Trstu in Gorici. Prošnje za natečaj k štirim označenim mestom na slovenskih višjih srednjih šolah je treba vložiti do 30. novembra t. l.

Vsem je tudi jasno, da bo pravilna zasedba ravnateljskih mesta odločilno vplivala na razvoj našega šolstva.

—o—

V Katoliškem domu v Gorici bo 18. in 19. novembra tradicionalna revija pevskih zborov.

CECILIJANKA 1972

Nastopilo bo nad dvajset pevskih zborov z Goriškega, Tržaškega in z onstran meje; po en zbor bo nastopil tudi iz Beneške Slovenije in iz Kanalske doline.

Cecilijanski pevski nastop se bo odvijal v dveh delih, in sicer v soboto, 18. novembra ob 20.30 in v nedeljo, 19. novembra ob 16. uri.

ter slovenstvo ljudi, ki so se in se še v njej zbirajo, je pa ostalo.

O vsem tem bo treba še kaj slišati, da se bodo goriški Slovenci še bolj oklenili svoje fare. Za danes dodajmo, da je nadškof določil za oskrbnika tega farnega središča monsijnorja Fr. Močnika, ki je neposredno odvisen od nadškofa, brez nadzorstva katkega drugega mestnega župnika. Pri cerkvenih poslih pa bo Močniku pomagal gospod Jože Markuža, ki je bil doslej v Rimu.

Pri novi »farni cerkvi« bo treba še to in ono urediti, na primer na koru in pri orglah. Prav tako tudi primeren župni urad in kak prostor za župnijski sosvet, ki ga bo treba tudi oživeti.

To so misli nekaterih naših rojakov, ki se že čutijo farane pri svetem Ivanu.

—o—

Štandrež

HVALEŽNICA

Že nekaj let je, odkar se je v Štandrežu ustalila lepa in še iz starih časov znana navada kmečke »hvaležnice«. Običajno jo obhajajo na nedeljo po svetem Martinu, ko so spravljene poljski pridelki in je kmečko leto pri kraju. Tudi letos je bilo tako praznovanje na pobudo kmetijskega društva.

Na trgu pred cerkvijo so hupali kmečki stroji in traktorji. Velik kmečki voz je stal ves obložen z različnimi poljskimi pridelki, tudi klobase in salame so bingljale na njem pa še »pičulati« so gagali okrog in vzbujali zanimanje tujih gostov. Domači župnik je blagoslovil razloženo kmečko obilje.

F.J. - 124

SMRT

V POMLADI

Z rahlim začudenjem se je zavedel, da se ga še vedno drži pod pazduho, kakor da se ni nič zgodilo. Čeprav ga je že bolela leva roka od težkega kovčka, ga ni hotel predajati v desno, da ne bi ona mislila, da je to napravil zato, ker mu je zdaj žal, da ga je Majda videla tako iti z njo. Toda ona sama se je čez čas ustavila in rekla:

»Predeni si kovček, ker je težek, drugače te bo roka bolela. Ali pa pusti, da bom še jaz malo nesla.«

»Ne,« je rekel, a predal si ga je vseeno. Pri tem pa se je odmaknil, da se je ona znašla na drugi strani in jo sam krepko prijel pod pazduho. Sam ni vedel, kaj se dogaja v njem, občutil je pravi kaos v sebi, toda nekak občutek dostojnosti mu je govoril, da Kuna ni kriva in da ne sme pokazati nobene nevolje nanjo. Navsezadnje bi bilo isto, če bi bil srečal Majdo in onega fanta sam.

Trudil se je govoriti, kakor da se ni nič zgodilo, čeprav so njegove misli neprestano uhajale drugam. Tudi Kuna se je delala vedra, čeprav je zdaj občutil v njenem telesu in v njenem grasu neko togost, ki je prej ni bilo.

Pri vratih gostilne »Pri veseln Dolenjcu« mu je dala roko.

»Najlepša hvala, da si me prišel počakati. In da si mi nesel kovček.«

»Kaj? Ali se hočeš posloviti?«

»Saj sva prispela.«

»Prispel je kovček. Midva pa imava še ves večer pred seboj. Postavi kovček v svojo sobo, potem pa bova šla v kino.«

»Prav.«

Razigranost se je stopnjevala, ko so fantje v ljudskih nošah začeli ponujati kozarce novega vina vsem domačim in sosedom, zbranim na trgu. Brhke domačinke so pa rezale velike hlebe doma pečenega koruznega kruha. Hvaležnica se je seveda nadaljevala tudi popoldne v domačih gostilnah, v veliko zadovoljstvo vseh, ki so izražali želje, naj bi se prihodnje leto dodala k temu prijetnemu domačemu prazniku še kaka druga pestra točka sporeda. Ohraniti je treba nava-

Po dolgem času in različnih pritiskih in pobudah smo prišli tudi v Gorici do štirih letnikov slovenske trgovske strokovne šole. Ravnateljstvo šole nam je 15. t.m. poslalo sledeče ustrezno sporočilo.

UPRAVNI SVET IN RAVNATELJSTVO SLOVENSKEGA STROKOVNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO V GORICI

sporočata, da je ministrstvo za javno šolstvo pismeno sporočilo, da je bil dodeljen temu zavodu za šolsko leto 1972—73 IV. letnik.

Vpisovanje se začne takoj in bo trajalo do 25. novembra. Pouk se bo začel po zaključnem vpisovanju. Vpišejo se lahko vsi dijaki, ki so opravili kvalifikacijski izpit na kateremkoli strokovnem zavodu za trgovino.

de, ki sivo industrijsko vsakdanjost vsaj nekoliko poduhovijo in vrnejo k virom življenja.

Med take spadajo tudi zahvalnice kot so bile v nedeljo v Štandrežu, pa tudi v Sovodnjah. Obnoviti bi jih morali tudi v drugih naših vaseh.

Njeno hvaležnost in veselje je občutil po dolgem dotiku njene roke, ko ji je vrh stopnic izročil kovček.

»Samo toliko počakaj, da se preoblečem,« je rekla. »Na vlaku sem se tako zmečkala.«

»Ni tako hudo.«

»Jaz že vem.«

Čakal je pred gostilno. Čez nekaj časa je prišla dol osvežena, preoblečena in prikupna.

»Toda saj še nisi večerjela. Kar povečerjaj prej!«

»Nisem lačna. Rajši bom v »Daj-damu« ali v »Riu« jpojedla kak obložen kruhek.«

Šla sta v »Daj-dam« in nato še v kavarno, na kavo in da sta pogledala v dnevnik, kaj predvajajo v kinematografih. V kinu »Union« so prikazovali neko ameriško komedijo. Verjetno sta jo gledala tudi Majda in tisti fant. Zdel se mu je odnekod znan, a se ni mogel spomniti, odkod. Morda mu je ostal njegov obraz v spominu od srečanja na cesti, je pomislil.

»Bi hotela videti ta film?« je pokazal filmsko naznanilo.

»Zakaj pa ne? Rada imam vesele filme.«

»Torej bova šla pogledat tega.«

Vendar sta morala počakati do začetka naslednje predstave. Sprehajala sta se po mestu, pod pazduho, in čeprav je mislil, da ves večer ne bo mogel misliti na drugo kot na Majdo in tistega fanta, se je kmalu znebil misli nanjo. Ustavljala sta se pred razsvetljenimi izložbami in pred filmskimi lepaki ter opazovala mimoidoče. Iz Kuninga mirnega telesa je izhajalo neko mirno ugodje ter ga prevzemalo.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Hude potvorbe nekaterih nemško-koroških zgodovinarjev

Kdor pozna starejše avstrijsko-nemške zgodovinarje, ve, koliko naravnost neverjetnih laži in obrekovanj so nakopičili razni avtorji v teku časa proti Slovincem, zlasti od sredine preteklega stoletja, ko se je razvnel v stari Avstriji nacionalni boj, do konca prve svetovne vojne. To se je potem v času med obema svetovnima vojnama še stopnjevalo, delno iz jeze nad tem, ker so se morali Avstrijci odpovedati Spodnji Štajerski in Sloveniji na sploh, delno pa pod vplivom nacistične idejne povodni. Po drugi svetovni vojni so postali nekateri avstrijski zgodovinarji bolj trezni in objektivni, o večini pa se lahko reče, da še vedno nadaljujejo po stari poti in če le morejo, mečejo blato na slovensko narodno zgodovino. To dokazujejo razne novejšje avstrijske zgodovinske knjige, ki nekritično ponavljajo stare rasistične in obrekovane teorije na račun Slovencev.

V preteklem stoletju, ko so se bila začela med nemškimi narodi stare Avstrije gibanja za narodne pravice ali za narodno neodvisnost, so skušali nemški nacionalisti podkrepiti težnje avstrijske državne oblasti, da zaduši ta gibanja ali jih vsaj čimbolj nevtralizira, tudi s psevdo-zgodovinskimi argumenti, s katerimi so hoteli dokazati, da so bili Slovenci, Čehi in Slovaki samo privandraci v prostoru avstrijskega cesarstva in da so bili pravi avtohtoni prebivalci v njem samo Nemci. Poleg tega so prikazovali samo Nemce kot kulturno ustvarjalni narod, medtem ko so slikali Slovence, Čeha in druge kot potomce nomadskih plemen, ki so se pritepla kot obrski sužnji iz vzhodnoruskih, tatarskih in turkeških step. S tem so skušali v teh narodih vzbuditi kompleks manjvrednosti nasproti Nemcem, zlasti v preprostih ljudeh, da bi jih v svojih šolah lahko čimprej asimilirali, ker bi si taki ljudje pač želeli, da pridejo iz manj vredne narodnosti v večvredno. Pri Nemcih pa so skušali vzgojiti na ta način večvrednostni kompleks, iz česar je nastala potem znana nacistična teorija o večvrednosti nemške rase; glavni predstavniki te nacistične teorije so bili Chamberlain, penemčeni Anglež, Rosenberg, Hitler, Himmler in še nekateri drugi. A ti so v resnici to teorijo že našli izdelano pri raznih nemško-avstrijskih zgodovinarjih in etnografih. Z njo so jih prepočili že v šoli.

Toda medtem ko so se med Čehi, ki so imeli lastno univerzo, že zgodaj pojavili sposobni zgodovinarji, ki so znali uspešno pobijati take rasistične nemške teorije, je bilo pri Slovencih to mnogo težje. Slovenci nismo imeli svoje univerze in tako tudi ne razvite zgodovinske znanosti. Naši zgodovinarji so študirali na nemško-avstrijskih univerzah in nekateri so celo poučevali na nemško-avstrijskih gimnazijah, kjer so sami predavali teorije svojih rasističnih nemških kolegov. Tako ni čudno, da so skoraj vsi bolj ali manj pasivno sprejeli vsaj nekaj nemških rasističnih teorij, v prepričanju, da gre za čisto znanost, saj so prihajale z univerz in so bili njihovi avtorji tudi ljudje s slovitimi imeni. Ko je bila po prvi svetovni vojni ustanovljena univerza v Ljubljani, so postali nekateri teh srednješolskih profesorjev na njej predavatelji za slovensko zgodovino in so tam prednašali teorije, ki so se jih navzeli na nemških univerzah, na svoje študente. S tem si je razlagati, da so danes šolski učbeniki slovenske zgodovine še polni nemško-rasističnih teorij o Slovencih, istih teorij, iz katerih se še danes hrani in razvema rasistični bes proti Slovincem na Koroškem.

Ena teh teorij je ta, da so bili Slovenci, ko so prišli na današnje ozemlje, obrski sužnji, česar

ne trdi noben zgodovinski vir, ampak je plod čiste fantazije in protislovenske propagande. Viri govorijo o neprestanih bojih Slovencev z Obri. Druga teorija trdi, da so besede kosez, župan, kmet itd. ugro-finskega ali turško-tatarskega izvora, kar naj bi spet potrdilo tezo, da so bili Slovenci sužnji kakega azijskega nomadskega stepskega naroda, medtem ko je objektivni znanosti otročje lahko dokazati, da so pristno slovensko-nordijskega izvora. Enako zlagana je teorija, da so bili Slovenci kdaj nomadi, ker vsa slovenska ljudska kultura dokazuje, da so bili izrazit kmetijski narod, ki so že ob svoji naselitvi posedovali poljedelska orodja, ki so veljala tedaj za izrazito napredna, npr. plug, žrnje, cepec (za mlačvo), krplje, kozolec itd.

Zlagana je tudi teorija, da so nekda vladali med karantanskimi Slovenci Hrvati ali Langobardi, kar še danes ponavljajo razni koroški zgodovinarji, seveda brez dokazov. Dokazi govorijo ravno obratno, da so namreč Slovenci poselili dele današnje Hrvaške (Zagorje, Slavonijo, Istro, Krk) in vdrali na langobardsko ozemlje. Koroško nacistično-usmerjeno zgodovinsko je tudi napravilo iz kralja Sama Franka in češkega vladarja, da bi razvrednotilo najstarejšo slovensko zgodovino. Znano je namreč, da je ta vladar združil Slovence in jih rešil Obrov ter potolkel združeno frankovsko-alemansko-bavarsko-langobardsko vojsko v tridnevni bitki pri Vogastiburgu, to pa je bila slovenska utrdba-gradec tam, kjer se stikata reki Vöckla in Ager (Ag) in kjer leži danes mesto Vöcklabruck v Gornji Avstriji. Odtod Vog-Ag-stis-burg (stič — strmo se vzdiga — joča obala v srednjeveški nemščini) v Gornji Avstriji.

Žal celo slovenski koroški listi in slovenske revije (npr. Naš tednik) nevedno ponavljajo zgodovinske laži nemško-avstrijskih, Slovincem sovražnih zgodovinarjev in pitaajo svoje bralce z njimi, misleč da je to rezultat prave zgodovinske znanosti. Dolžnost slovenskega zgodovinskega bi bila, da bi že enkrat dokončno pomedlo s takimi lažmi in prikazalo slovensko zgodovino tako, kakršno jo prikazujejo viri, brez nemško-nacističnih potvorb.

To spada tudi k boju proti na novo se porajajočemu nacizmu na Koroškem.

11

AKADEMIK DR. ANTON KUHELJ —
70-LETNIK

Prejšnji teden je obhajal 70-letnico rojstva odlični slovenski znanstvenik, akademik in univerzitetni profesor dr. Anton Kuhelj, rojak z Opčin pri Trstu. S svojim delom je mnogo pripomogel k napredku tehniških znanosti na ljubljanski univerzi, več let pa je bil tudi njen rektor. Dr. Kuhelj je upoštevan strokovnjak, tako doma kot v tujini, zaslaga na področju mehanike in letalstva. Vedno se je zavedal, kako je znanje tehniških ved potrebno ne le strokovnjakom in študentom, marveč tudi najširšim množicam, zato je zlasti v povojnih letih napisal več poljudnoznanstvenih knjig, ki so izšle pri Mohorjevi družbi v Celju in pri ljudeh vzbudile ugoden odmev.

POSLEDNJE »KAPLJE« NAPRODAJ V TRŽAŠKI KNJIGARNI

V Tržaški knjigarni v ulici sv. Frančiška je naprodaj zadnja, poslovilna številka idrijske revije »Kaplje«, ki med drugim posega tudi v zajemsko problematiko.

PO SOCIALISTIČNEM KONGRESU V GENOVI

(Nadaljevanje s 1. strani)

leti nato razbitje enotne socialistične stranke; nastanek levega centra in vstop socialistov v vladno koalicijo za izvajanje potrebnih, zlasti socialnih reform; odnosi s Krščansko demokracijo, ki je ves čas ovirala normalen razvoj levsredinske vlade, težnja po klientelizmu znotraj socialistične stranke, so izvotlili pojem leve sredine, ki je zato nujno propadla. In končno se je tudi težnja po čimvečji enotnosti v stranki prav na tem zadnjem kongresu močno zamajala. Res pa je, da ima socialistična stranka v italijanski politični stvarnosti hudo nevhvaležno mesto, saj se kot ljudska stranka nahaja med dvema velikima blokoma, Krščanske demokracije na eni strani in na drugi Komunistične partije. In obema političnima partnerjema gredo socialisti narobe, oz. oba se potegujeta za to, da bi dobila socialiste v svojo politično sfero. Socialistični stranki tudi škodi vse, kakor velika svoboda izražanja in kritike, znotraj stranke, svoboda izražanja in dela, ki je ne poznajo ne demokristjani in še manj komunisti.

Kakšna bo torej prihodnja pot italijanske socialistične stranke in na kakšen način bo socialistom uspelo vplivati na ekonomske, politične in socialne spremembe v Italiji, je težko reči. Novo smer bo gotovo nakazal novi centralni komite, ki se bo sestel prihodnjo sredo in ki bo moral tudi izvoliti novega političnega tajnika. Ker zmernim skupinam v stranki ni uspelo na kongresu zbrati večine v določeni sredinski enotnosti, je zelo verjetno, da bo novi tajnik prav De Martino, toda že zdaj je gotovo, da bo imel zelo težko delo tako znotraj svoje stranke, še bolj pa pri pogajanjih z ostalimi političnimi partnerji. Že prvi komentarji predstavnikov drugih političnih strank so zelo jasni in kažejo, da bodo imeli socialisti še naprej težko politično delo.

—o—

DOGAJANJE NA KOROŠKEM

(nadaljevanje z 2. strani)

Še v naj bi ne vplivali ne politična agitacija niti ne upravni odloki. Sinoda v tej zvezi naproša celovškega škofa, naj se pri dunajskem ministrstvu za pouk in umetnost zavzame za spremembo sedanjih zakonskih določil, ki to voljo staršev bistveno omejujejo. Čeprav gre pri omenjenem sklepu sinode zaenkrat le še za priporočilo, pa gotovo že sedaj pomeni veliko moralno oporo vsem tistim staršem, ki s prijavljanjem svojih otrok k dvojezičnemu pouku v nacionalno nestrpnem in duhovno zaostalem koroškem okolju veliko tvegajo in se izpostavljajo mnogim pravi nič demokratičnim pritiskom.

Glasbena Matica v Trstu bo v dvorani J. Gallusa, ulica R. Manna 29, priredila

SOLISTIČNI KONCERT

Nastopila bosta Irena Grafenauer (flavta), študentka Akademije za glasbo v Ljubljani, pri klavirju jo spremlja Gita Mally, in Ravel Kodrič (klavir), ki obiskuje visoko šolo Glasbene matice v Trstu. Koncert bo v sredo, 22. t.m., s pričetkom ob 20.30.

—o—

V mestni galeriji in v Pomorskem muzeju v Piranu je do 5. decembra odprta razstava slikarja Alberta Sirka, rojaka iz Sv. Križa pri Trstu, znana predvsem po odličnih morskimi motivih.

Sodobno kmetijstvo

Ministrski svet EGS o kmetijstvu

I.

Evropska gospodarska skupnost je z vstopom Anglije, Irske in Danske postala za ZDA druga gospodarska velesila na svetu, ki se z leta v leto krepi in približuje zastavljenemu cilju — združeni Evropi. Že sedaj visoki stopnji integracije na gospodarskem področju pa na žalost ne odgovarja še politična, kar se jasno kaže v neenotni politiki držav članic EGS nasproti gospodarski invaziji Američanov. Posebno izpostavljeno je v luči tržnega dogajanja kmetijstvo, deloma tudi zato, ker se še ne zaveda dovolj svoje vloge v sodobnem gospodarstvu, ki ni majhna, če na kmetijstvo gledamo s stališča širše povezave z drugimi gospodarskimi dejavnostmi. Sklepi ministrskega sveta EGS marca letos so bili v tem oziru precejšen korak naprej. Točka D novega okvirnega načrta za kmetijstvo držav članic predvideva namreč v zelo kratkem roku sprejetje skupnih ukrepov za kmečke zadrage in zveze in vrsto skupnih ukrepov na področju prodajanja in predelave kmetijskih pridelkov. Gre predvsem za dolgoročne pogodbe med kmetijskimi pridelovalci in kupci kmetijskih pridelkov, nadalje za preosnovo nekaterih predelovalnih dejavnosti, za pospeševanje novih in učinkovitejših prodajnih oblik in pa za izboljšanje delovanja kmetijskih trgov.

Novi ukrepi za modernizacijo kmetijskih obratov

Težišče sklepov prej omenjenega sveta je na modernizaciji kmetijskih obratov t.j. na

širjenju obdelovalne površine posameznih kmetijskih obratov, kar naj bi dosegli z ukinitvijo premajhnih in neustreznih obratov. Navodilo A predvideva selektivno podporo kmetijskim obratom. Podpore naj bi v bodoče dobivali le tisti vodje obratov, za katere predvideva ekonomska analiza zvišanje dohodkov na raven drugih gospodarskih kategorij v roku 6 let. V tem smislu ne bi smel dohodek iz nekmetijskih dejavnosti presežati 20 odst. deleža (to ne pomeni še, da bodo radikalno in povsod v isti meri ukiniteli podpore polkmetom. Zelo verjetno bodo polkmetje dobivali razne podpore samo, če se bodo združili v zadrage in združenja. Tako je tolmačil to vprašanje prejšnji četrtek v Vidmu italijanski predstavnik v komisiji za kmetijstvo prof. Lupori. Rešitev problema bo več ali manj v nakazani smeri).

Selektivna podpora politika

Selektivna podpora politika bo upoštevala predvsem posameznikovo poklicno pripravljenost, njegovo pretežno kmetijsko dejavnost in obvezo ustvariti si razvojni načrt za svoj obrat, ki pa ga bodo morale odobriti pristojne oblasti. Vodje obratov bodo po odobritvi razvojnega načrta s strani pristojnih oblasti dobili, z določenimi prednostmi, prosta kmetijska zemljišča, ugodna posojila za vse investicije, jamstvo za slednje bo prevzela država. Predvidene so dodatne ugodnosti za živinorejsko proizvodnjo. Posebno pomoč pa bodo dobili vsi tisti, ki bodo vodili

knjigovodstvo. Posebne podpore bodo dobile zadrage in razna kmetijska združenja in zveze. Na splošno pa bo težišče na davčnih, kreditnih in podobnih ugodnostih, ne pa na prispevkih, ki bodo možni le za omejeno število posegov (za gradnjo hiš in nakup zemljišč). Skupno je predviden izdatek 432 milijonov evr. enot za prvih pet let. Po tej dobi bo ministrski svet EGS pregledal dosedanje politiko v sodelovanju in v skladu s priporočili kmetijske komisije. Omeniti velja možnost, da posamezne države usmerijo del finančnih sredstev v določena prednostna področja oziroma da v nekaterih področjih uvedejo le delno ali pa sploh ne, nakazanih ukrepov. Okvirno naj bi posamezne države krile 75 odst. vseh izdatkov za preosnovo kmetijstva iz lastnih sredstev, ostalo naj bi krila FEOGA. Slednja naj bi v nekaterih primerih finansirala do 65 odst. vseh za te ukrepe potrebnih izdatkov.

(se nadaljuje)

PRIJAVA LETOŠNJEGA VINA

Do 29. novembra je treba prijaviti letošnji pridelek vina. Prijave sprejemajo občinski trošarinski uradi ali Zveza neposrednih obdelovalcev v Trstu, ul. Roma 20, ki posluje vsak delavnik od 9. do 13. in od 16. do 19. ure, razen ob sobotah. Kdor ne bo prijavil vina, ne bo mogel prejeti dovoljenja za prodajo in poleg tega je lahko kaznovan z občutno globo.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, štev. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

Borovke startajo kot favorit

ODBOJKA - ŽENSKA B LIGA

BOR - AGI 3-0 (15-7, 15-5, 15-12)

Pričelo se je prvenstvo ženske B lige, na katerem letos nastopata samo dve naši ekipi. Po izpadu deklet Sokola branita naše barve le še Breg in Bor. Tržaška dekleta startajo letos kot velik favorit za osvojitev končne zmage. V ekipo se je vrnila Pernarčičeva, poleg nje pa razpolaga trener Drasič še s celo vrsto izkušenih igralk ter z lepim številom odličnih rezerv. Svoje načrte so Borovke pokazale že na sobotni tekmi, ko so gladko odpravile bivše prvoligašice AGI-ja iz Gorice s čistim 3:0. Goričanke so se sicer pokazale kot solidna ekipa, vendar proti razigranim Slovenkam niso mogle ničesar. Edino v tretjem nizu so dekleta AGI-ja nekoliko uredile svoje vrste in zbrale 12 točk, to pa predvsem zato, ker so bile naše že gotove zmage. Drasičeva ekipa je torej pričela prvenstvo obetajoče, dekleta so vigrana in tudi psihološko pripravljena. Priprčani smo, da bo to eno najuspešnejših prvenstev naše odbojke in prav je, da ravno v letu najhujše krize vsaj ena naša ekipa dokaže, da lahko slovenski zamejski šport še marsikaj pomeni!

LIBERTAS BRESCIA - BREG 3-0 (15-6, 15-13, 15-6)

To, kar je bila doslej naša najbolj izkušena ekipa, je letos ostala le še senca in se bo verjetno morala v letošnjem prvenstvu boriti za obstanek v B-ligi. Brežanke so namreč v najkrajšem času izgubile kar dve ključni igralki: Sedmakovo in Klavžanovo. Ta udarec je prišel nad marljivega Jurkiča vsaj eno sezono prehitro, saj je vsem zna-

no, da je dolinsko društvo poskrbelo za enega najboljših naraščajev v deželi. Jasno pa je, da sicer odlične naraščajnice in mladinke še niso godne za tako zahtevno prvenstvo kot je B liga. V soboto so dolinska dekleta odpotovala v Brescia zelo okrnjene, zlasti ker ni mogla na pot niti Forausova. Izid tekme proti dobro pripravljeni ekipi iz Lombardije je bil torej že vnaprej odločen. Kljub temu pa se Brežanke dobro upirale, in to zlasti v začetku vsakega seta, prav tako v celotnem drugem nizu. S svojo dobro voljo in požrtvovalnostjo pa so lahko doživele le časten poraz.

Ekipa Krasa brez trenerja

MOŠKA C LIGA

LIBERTAS PADOVA - KRAS 3-0 (15-3, 15-12, 15-8)

Kraševci so začeli svoje prvenstvo z gostovanjem pri enem izmed favoritov letošnjega prvenstva, ki jim je bil znan že iz lanske sezone. Letos je ekipa Krasa zgubila trenerja in zato so mladi zgoniški fantje prisiljeni trenirati in predvsem igrati sami. Jasno je, da to škoduje predvsem igri, saj tisti, ki je zunaj, laže sledi posameznim akcijam. Kljub temu pa so predstavniki Krasa stopili na igrišče brez vsakega strahu. Morda pa jim je prav prevelika samozavest škodila, tako da so v prvem nizu povsem odpovedali. Že v drugem delu igre pa so zaigrali kot znajo in kmalu bi tudi pripravili prijetno presenečenje. V zadnjem setu pa so domačini z zelo učinkovito igro kmalu strli odpor naših predstavnikov. Kljub porazu smo lahko zadovoljni s prikazano igro Kraševcev, ki bodo lahko odigrali mirno in lepo prvenstvo, zlasti pred domačo publiko v novi nabrežinski telovadnici.

Boj za obstanek bo težaven

KOŠARKA - MOŠKA D LIGA

PRO PACE - BOR 73-40

Po začetnem vodstvu naših košarkarjev smo že mislili, da se bo zgodil čudež. Vendar pa se je za let naših košarkarjev kmalu končal in gostje so začeli nizati koš za košem. Ko se je končno še Rudes poškodoval, je bilo konec vseh upov na vsaj časten poraz. Letošnja Borova ekipa, ki nastopa v D ligi, je zelo mlada in v njej manjka predvsem izkušenih igralcev. Plavi bodo tako prisiljeni odigrati podrejeno vlogo in boj za obstanek bo zelo težaven. Res škoda, da se ni mogla uresničiti pobuda nekaterih, da bi združili svoje košarkarske moči in tako lahko dostojno branili ugled zamejske košarke. Nemogoče je namreč zahtevati od tistih nekaj mladih, čeprav požrtvovalnih igralcev, da bi se enakovredno kosali s klubi, ki so že na pol profesionalni.

Premoč slovenskih igravk

NAMIZNI TENIS - ŽENSKA LIGA

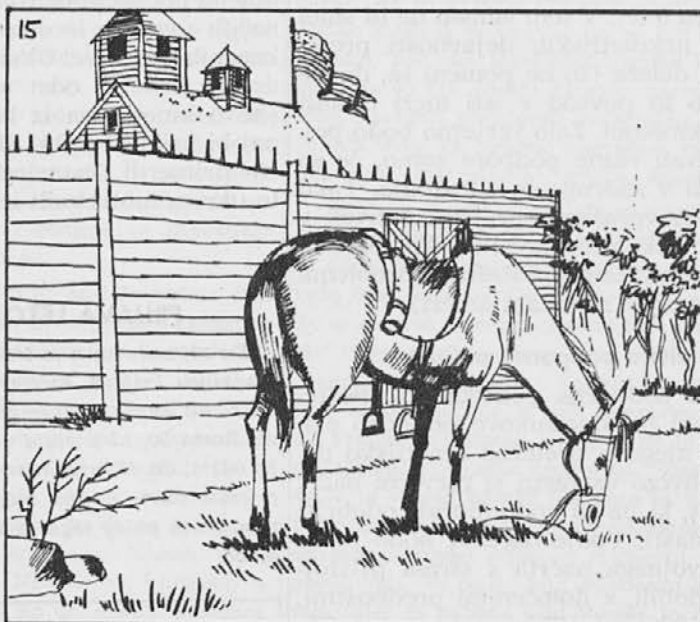
Namiznoteniška zveza je letos združila vse ženske ekipe, ki so se bile prijavile za nastop v ženski ligi v več skupinah. Zmagovalci posameznih skupin se bodo udeležili skupnih finalnih tekem. Našo deželo zastopajo po dve ekipi Krasa in Julie. Julia B ter obe naši ekipi so v isti skupini in v nedeljskem prvem kolu se je ponovno izkazala premoč našega namiznega tenisa. Ekipa Krasa A v postavi Milič, Vesnaver in Rebulja je najprej odpravila svoje vrstnice Krasa B (Blažina, Žigon), nato še Julio B. Druga zgoniška postava je prav tako odpravila Tržačanke in si tako zagotovila drugo mesto na začasni lestvici. V nedeljo se bo odigralo povratno srečanje in lahko mirno trdimo, da so si Kraševke že zagotovile zmago v svoji skupini.

ketna

8

Po Conradu Richterju
prireja Olga Ratej, riše Melita Vovk-Štih.

15. Z vreščecimi indijanskimi kriki je deček gnal prestrašenega sivca po plitvini in potem po strmem bregu navzgor. Konj in jezdec sta izginila v goščavi. »Brez skrbi,« je rekel oče, »zgoraj pri trdnjavi Hunter ga že dobijo.« Obrnila sta konja in pohitela za njim. Del je grdo preklinjal. Oče pa ni rekel nobene več. Nista pa dolgo jezdila, ko sta zagledala sivca, ki se je brez jezdeca pasel na ovinku. V mehki zemlji so bili še dobro vidni odtisi mokasinov, kjer je bil jezdec odskočil. Njegovim sledovom je bilo sicer težko slediti, toda Del se ni obotavljal. Mahnil jo je narav-

nost po stezi v podrast, ki je bila v vsej tihoti nekam čudno zgovorna. Pred jelševjem je postal in potegnil iz goščave ubežnika, ki je divje opletal okrog sebe in grizel. »Le čakaj, mrcina, ti že pokažem!« je zavpil Del. Njegov glas je razodeval, da je pripravljen tudi zamahniti, in to s čimer koli, ne samo z roko. Tako se je v tej roki kaj hitro znašlo krepelce, ki je dečka ukrotilo. Dal se je odpeljati nazaj, po bregu spet navzgor: podoba premaganega vojščaka, ki je moral kloniti pred številčno močnejšim sovražnikom. Mrzlo je gledal predse, vtem ko mu je v duši plamenelo nepogaslivo sovraštvo.

16. Oče je moral pomagati, da sta ga vzdignila v sedlo in ga privezala nanj. Potem so upehani odjezdili nazaj k brodu, tako da je bil sivec v sredini, onadva pa sta previdno opazovala vsak dečkov gib, da bi lahko posegla vmes. Gospod Butler ni skrival zaskrbljenosti. Kolikokrat si je bil v mislih risal srečni trenutek, ko se mu bo vrnil izgubljeni sin. S talce vrnitvijo pa ni bil nikoli računal. Toda pustimo času čas, si je rekel, ko so zavili na demači kolovoz, obraseč z mladimi orehi. Pred njim je stala zidana kašča, izza vodnjaka pa se je pokazala kamnita gosposka hiša

s širokim pročeljem. Ko so se ji jezdec približali, sta pritekla na ploščad živahen fantiček in njegova mlada varuška, a za njima pa je veličastno prijadrala stroga ženska srednjih let. Gospod Butler in Del sta se zavihkala na tla in velela še dečku, naj skoči dol, potem ko sta ga odvezala. Pa ni ubogal. Morala sta ga sama potegniti iz sedla. Gospod Butler si je z robcem obrisal znojni obraz, nekajkrat globoko zajel sapo in pokimal Delu, nakar je zakoračil proti hiši. Del je prijel dečka pod roko in ga vlekel za njim. »Zadnjič ti rečem, da ga ne lomi več,« mu je zašepetal skozi škripajoče zobe.

B
E
L
L
I
S
I
N